

MUNDAREJA

II. "Toshkent mexanika zavodi" Aksiyadorlik Jamiyat pastyoti, 2022-yil 12-ay

III. "Toshkent mexanika zavodi" Aksiyadorlik Jamiyat pastyoti, 2022-yil 12-ay

"Toshkent mexanika zavodi"

aksiyadorlik jamiyatining

2023-yil uchun

iqtisodiy rivojlanish

BIZNES REJASI

(asosiy parametrlar)

Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan
(2022-yil 30 noyabrdagi № 11 -sonli bayonnomasi)

Toshkent – 2022 y.

MUNDARIJA

I. Kirish.....	2
II. “Toshkent mexanika zavodi” Aksiyadorlik Jamiyati passporti	9
III. Buyurtmalar portfeli	12
IV. 2023-yil choraklar bo‘yicha amaldagi narxlarda mahsulotlarni ishlab chiqarish prognozi	17
V. Yangi kasanachilar ish o‘rinlarini yaratish	19
VI. 2023-yil uchun “Toshkent mexanika zavodi” AJ da yangi mahsulotlarni mahalliyashtirish loyihalari prognozi	20
VII. “Toshkent mexanika zavodi” AJ 2023-yil uchun byudjet rejasi.....	22
VIII. 2023-yil moliyaviy samaradorlik prognozi va asosiy moliyaviy-iqtisodiy ko‘rsatkichlar	27

I. Kirish

“Toshkent mexanika zavodi” AJda (keyingi o‘rinlarda “TMZ” AJ) samolyotlarni ishlab chiqarish to‘xtatilishi munosabati bilan jamiyat oldida, ekspluatatsiyadagi samolyotlarni ta‘mirlash hamda ular uchun ehtiyot va butlovchi qismlarni ishlab chiqarish turini (nomenklaturasini) yanada kengaytirish, yangi ishlab chiqarish yo‘nalishlarini o‘zlashtirish vazifasi qo‘yildi. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining tegishli qaroriga asosan umumiyligining muqobillashtirish hisobiga texnologik asbob-uskunalarni qayta ishga tushirish, modernizatsiya qilish yangi zamонавиylarini xarid qilish, yengil metall konstruksiyalardan foydalangan holdayangi ishlab chiqarish binolarini barpo etish va mavjud binolarni rekonstruksiya hamda kapital ta‘mirlash ishlarini jadallashtirish maqsad qilindi.

“TMZ” AJ da umumiyligining xarajatlarini muqobillashtirish, moliyaviy sog‘lomlashtirish, kechiktirilgan kreditorlik qarzlarini bartaraf etishni ta‘minlash, ichki va tashqi bozorda talab yuqori bo‘lgan mahsulotlarni ishlab chiqarish amalga oshirilmoqda.

Jamiyatni yanada rivojlantirish istiqbollarini aniqlash.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 30-apreldagi “Toshkent mexanika zavodi” AJ faoliyatini yanada rivojlantirish va samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2341-son qarori bilan “TMZ” AJ “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ tashkiliy tuzilmasiga “O‘zbekiston temir yo‘llari” korxonasining davlat aksiyalari paketini ustav fondiga o‘tkazish yo‘li bilan kiritilgan.

“Toshkent mexanika zavodi” aksiyadorlik jamiyatining asosiy maqsadi – mavjud ishlab chiqarish quvvatlaridan samarali foydalanish, ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish, uskunalarni (stanok) modernizatsiya qilish, texnik va texnologik yangilashga yo‘naltirilgan innovatsiya faoliyatini faollashtirish evaziga ishlab chiqarish quvvatlarini yanada oshirish, yuqori sifatli, raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarish, shuningdek, qo‘srimcha ishchi o‘rinlari yaratish deb belgilandi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 1-maydag‘i “Sanoat

kooperatsiyasini yanada rivojlantirish va talab qilinadigan mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4302-son qarori, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 8-oktyabrdagi 656-son “Toshkent mexanika zavodi” AJ hududida yangi ishlab chiqarish loyihalarini amalga oshirishni jadallashtirish bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qaroriga asosan quyidagilar ko‘zda tutilgan:

- “TMZ” AJ ishlab chiqarish maydonlari va hududlarini muqobillashtirish;
- “TMZ” AJ texnika parkini yangilash, yangi ishlab chiqarish binolarni barpo etish.

2023-yilda rivojlanish strategiyasi quyidagi asosiy maqsadlarga erishishga qaratilgan:

- 2023 yilda ishlab chiqarish hajmini oshirish;
- ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish;
- energiya sarfini 15 foizga kamaytirish;
- mahsulotlar nomenklaturasini ko‘paytirish;
- xodimlarning ish haqini 1,15 barobarga oshirish.

“TMZ” AJning asosiy vazifalari va faoliyati:

- mavjud bino va inshootlardan samarali foydalangan holda ishlab chiqarishni kengaytirish, yangi qurilish obyektlarini tashkil etish, ichki va tashqi bozordagi talab kon'yunkturasini chuqur o‘rganish;
- mamlakatimizda amalga oshirilayotgan izchil islohotlar, mahalliy xomashyo asosida raqobatbardosh, eksportbop va import o‘rnini bosuvchi mahsulotlar, butlovchi va ehtiyyot qismlarini ishlab chiqarish;
- Respublikaning yirik sanoat korxonalari, kichik biznes va xususiy tadbirkor subyektlari hamda“O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ tarkibidagi ishlab chiqarish korxonalari bilan kooperatsiya aloqalarini yanada kengaytirish;
- mahalliylashtirish dasturini samarali amalga oshirilishi natijasida ishlab chiqarish mahsulot turi va sifatini oshirish;

-O‘zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi hamda xorijiy aviakompaniyalar buyurtmasiga ko‘ra, Il-76 oilasiga tegishli samolyotlarini ta’mirlash va parvozga yaroqliligin saqlash, shuningdek ular uchun ehtiyot va butlovchi qismlar ishlab chiqarish;

Rivojlanish strategiyasini amalga oshirish mexanizmlari:

- ✓ an’anaviy mahsulotlar (samolyot ehtiyot qismlari, temir yo‘l mahsulotlari) ishlab chiqarishni kengaytirish;
- ✓ yangi texnologiyalarni qo‘llash, uskunalarni modernizatsiya qilish, yangi qurilmalar va texnologik jarayonlarni joriy etish hisobiga mahsulot sifatini oshirish;
- ✓ energiya tejamkor texnologik uskunalaridan foydalanish;
- ✓ ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish va ommabop mahsulotlarning yangi raqobatbardosh turlarini ishlab chiqarishni o‘zlashtirish, Il-76 samolyotlarini ta’mirlashni davom ettirish;
- ✓ xodimlarning malakasini oshirish;

Ko‘zlangan loyihalarni amalga oshirish natijasida “TMZ” AJ da ishlab chiqarish hajmining sezilarli o‘sishiga erishiladi.

2023-yil uchun biznes-rejani tuzishdan maqsad - bozor ehtiyojlari va zarur resurslarni olish imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda jamiyatning yaqin va uzoq davrlarga iqtisodiy faoliyatini rejalashtirish, jamiyatni rivojlantirish, uskunalarni modernizatsiya qilish, uning tannarxini maksimal darajada tushirish, yangi sifatlari mahsulotlarni ishlab chiqarishni ta’minalash, shuningdek, ishlab chiqarish prognozlarini tuzish.

Ushbu maqsadga erishish uchta progressiv g‘oyalarning optimal kombinatsiyasiga asoslanadi:

1. Konstruktiv
  2. Ishlab chiqarish
  3. Tijorat.
1. Konstruktiv g‘oya bu mustaqil, ixcham talabga ega bo‘lgan mahsulotlar ishlab

chiqarish, moslashuvchan ishlab chiqarishni yaratish, moddiy va energiya resurslari sarfini kamaytiradigan istiqbolli ko'rsatkichlarga ega zamonaviy tizimni tashkil etish.

2. Ishlab chiqarish g'oyasi bu mavjud quvvatlardan maksimal darajada foydalanish, ma'naviy va jismoniy eskirgan uskunalarini hisobdan chiqarish, yangi tashkil etilayotgan sanoat tarmoqlarini texnik qayta jihozlash va jihozlarini modernizatsiya qilish.

3. Tijorat g'oyasi bu respublikaning ichki bozorida hamda eksport uchun mo'ljallangan yuqori talabga ega bo'lgan yangi mahsulotlarni ishlab chiqarish uchun mavjud quvvatlarini bir vaqtning o'zida izlash va yo'lga qo'yish.

Ushbu progressiv g'oyalarning asosiy maqsadi jamiyatning ishlab chiqarish ehtiyojlarini qondiradi, ish o'rinalarini saqlab qoladi, aholi bandligini ta'minlashning ijtimoiy masalalarini hal qilishga ham imkoniyat yaratadi.

Biznes-rejaning asosiy parametrlarini amalga oshirish quyidagi larda imkon beradi:

1. Sanoat va moliyaviy nuqtai nazardan:

- ishlab chiqarish quvvatlaridan (texnika, asbob-uskunalar, binolar) yuqori darajada foydalanishni ta'minlash;
- yangi ishlab chiqarish quvvatlarini (texnika, asbob-uskunalar) sotib olish, modernizatsiya qilish va ishga tushirish hisobiga asosiy fondlarni qisman yangilash, shuningdek, yangi ishlab chiqarishda foydalanilmayotgan va eskirgan uskunalarini hisobdan chiqarish;
- ishlab chiqarishda rejorashtirilgan mahsulotlarning energiya sarfini va shunga mos ravishda uning tannarxini pasaytirish;
- daromadli iqtisodiy faoliyatni amalga oshirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish, zarar ko'rmaydigan rentabelli xo'jalik faoliyatini amalga oshirish;

2. Ijtimoiy nuqtai nazardan:

- hozirgi bozor talablariga javob beradigan yangi ishlab chiqarishlarni tashkil etish orqali mavjud ish o'rinalarini saqlab qolish va yangilarini yaratish;

- jamoada qulay ma'naviy-ruhiy muhitni yaratish.

2023-yilgi biznes-rejaning asosiy texnik-iqtisodiy parametrlari quyidagilardan iborat:

-maqsadli prognoz parametrlari bajarilishini ta'minlash, ya'ni mahsulot ishlab chiqarish, maksimal quvvat bilan mahsulot ishlab chiqarishni ta'minlaydigan hajmlarda shartnomaviy majburiyatlarini bajarish;

-mahsulot (ehtiyyot qismlar, xizmatlar) eksportining prognoz ko'rsatkichlarini 8,0 million AQSH dollariga bajarish;

-“O'zbekiston temir yo'llari” AJ takibidagi korxonalar ehtiyoji uchun ehtiyyot va butlovchi qismlarni ishlab chiqarish shuningdek, xizmatlar ko'rsatish;

-majburiy to'lovlар bo'yicha to'lov qobiliyatiga egaligi hisobiga moliyaviy-iqtisodiy barqarorlikka erishish;

- ishlab chiqarish hajmlarini kengaytirish va yangilarini tashkil etgan holda foydalanishga topshirish, yangi turdagи mahsulotlarni chiqarishni o'zlashtirish, mavjud ishlab chiqarish quvvatlari (uskunalar va binolar)ni modernizatsiya va rekonstruksiya qilish bo'yicha 2023-yilda jamiyatni rivojlantirish dasturini amalga oshirish;

-yangi turdagи mahsulotlar ishlab chiqarish loyihamonini amalga oshirish.

1-jadval

“Toshkent mexanika zavodi” AJ ning 2023-2025-yillarga mo'ljallangan uzoq muddatli rivojlanish rejasi

Nº	Chora-tadbirlar nomi	Amalga oshirish mexanizmi	Amalga oshirish muddat
I. Yangi binolar va inshootlarni qurish hamda rekonstruksiya qilish			
1.	Jamiyat hududining chegaralarini aniqlash	1.1. “Toshkent mexanika zavodi” AJ hududining “qizil chizig'i”ni rasmiylashtirish. 1.2. Jamiyat yangi kadastrini ishlab chiqish 1.3. Jamiyatning yangi ustaxonalari va bo'limlarining joylashish sxemalarini tasdiqlash.	2023-yil 2023-yil 2023-yilning I choragi

		2.1. Ishlab chiqarish quvvatlarini, muhandislik infratuzilmasini rekonstruksiya va modernizatsiya qilish uchun loyiha-smeta hujjatlarini ishlab chiqish	2023-yilning I choragi
		2.2. Ishlab chiqarish quvvatlarini, muhandislik infratuzilmasini va yangi quvvatlarni rekonstruksiya qilish, ta'mirlash va modernizatsiya qilish jadvalini ishlab chiqish	2023-yilning I choragi
	2.	2.3. Yangi obyektlarni qurish rejasini ishlab chiqish	2023-yilning II choragi
	Bino va inshootlarni ta'mirlash va rekonstruksiya qilish.	2.3. Ta'mirlash va rekonstruksiya qilish ro'yxatiga muvofiq ishlab chiqarish binolari va muhandislik infratuzilmasini bosqichma-bosqich ta'mirlash va rekonstruksiya qilish	Jadvalga muvofiq
		2.4. Ombor majmuasi binolarining ichki qismini ta'mirlash (44-bino va boshqalar).	2023-yil
		2.5. Yangi qurilishlar ro'yxati bo'yicha yangi bino va inshootlarni qurish	Jadvalga muvofiq
		2.6. Ijtimoiy-maishiy majmuani yaratish.	2023-yil
		2.7. Zamonaviy nazorat punkti va kadrlar bo'limini qurish.	2023-yil
	«TMZ» AJ tasarrufidagi ishlab chiqarish maydonlarini qayta texnik jihozlash.	3.1. Ro'yxatga muvofiq uskunalarni demontaj qilish, tashish va o'rnatish (5.11 tsexlar va 67 ombor)	2023-yil
		3.2. Uskunalarni muhandislik tarmoqlari va kommunikatsiyalarga ulash	2023-yil

II. Yangi turdag'i mahsulotlarni o'zlashtirish

Mavjud uskuna va stanoklar parkidan foydalangan holda eksportbop mahsulotlarning yangi turlarini doimiy ishlab chiqarishni o'zlashtirish.	4.1. Ichki va tashqi bozor talablarini o'rganish.	doimiy
	4.2. O'zlashtirilgan mahsulotlar ro'yxatini ishlab chiqish	2023-yil I chorak
	4.3. Konstruktorlik hujjatlarini ishlab chiqish	2023-yil
	4.4. Mahsulotlarning prototiplarini ishlab chiqarish.	2023-yil

		4.5. Yetkazib berish shartnomalarini tuzish.	Bozor talabiga ko‘ra
		4.6. Mahsulotlarni doimiy ishlab chiqarish	2023-2025-yillar

III. Joriy texnika va texnologiyalarini takomillashtirish

5.	Ishlab chiqarish quvvatlarini texnik va texnologik yangilash	5.1. Ro‘yxatga muvofiq uskunani modernizatsiya qilish	2023-yil
		5.2. Ro‘yxat bo‘yicha talabgir va eksportga mo‘ljallangan yangi mahsulotlarni o‘zlashtirishni hisobga olgan holda yangi uskunalar sotib olish	2023- yil
		5.3.Ro‘yxat bo‘yicha laboratoriya jihozlarini sotib olish	2023-yil
6.	Ishlab chiqarishni axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining zamonaviy tizimlarini joriy etish asosida tashkil etish.	6.1. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish chora-tadbirlarini ishlab chiqish	2023-yil
		6.2. Qog‘ozsiz hujjat aylanish tizimini joriy etish	2023-yil
		6.3. Ishlab chiqarishni avtomatlashgan holda loyihalash va texnologik tayyorlash uchun yangi ish o'rinlarini yaratish.	2023-yil
		6.4. Ishlab chiqarishni raqamlashtirish (88 tsexdagi dastgohlarni raqamlashtirish)	2023-yil
		6.5. Kompressor stansiyasi uchun ressiverlarni ishga tushirish.	2023-yil

IV. Aviatsiya detallarini ishlab chiqarishni kengaytirish

IL-76MD-90A samolyotlari uchun detallar va yig‘im birliklarini (sborochnie yedunitsi) ishlab chiqarish.	9.1. Il-76MD-90A samolyoti uchun detallar va yig‘im birliklarini (sborochnie yedunitsi) ishlab chiqarishni o‘zlashtirish.	2023-2026-yillar
	9.2. Deflektorlar va panellarni ishlab chiqarish texnologiyalarini tiklash sotovaya kostruksiya)	

	9.3. Il-76 samolyoti shassisini ishlab chiqarish texnologiyasini va ishlab chiqarish maydonlarini tiklash	
	9.4. Instrumentishlab chiqarish maydonini tashkil qilish	

V. Kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlash

Kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlash	8.1. O‘zbekiston va xorijiy oliy o‘quv yurtlarida samolyotsozlik mutaxassisliklari bo‘yicha ta’lim olish uchun nomzodlarni tanlash 8.2. O‘zbekiston va xorijiy oliy o‘quv yurtlarida samolyotsozlik mutaxassisliklari bo‘yicha talabalarni o‘qitish	2023-2025-yillar 2023-2025-yillar
--	--	--

II.“Toshkent mexanika zavodi” Aksiyadorlik jamiyati passporti

“Toshkent mexanika zavodi” AJ O‘zbekiston Respublikasi Prezidentning 2012-yil 4-apreldagi “TAPOiCh” DAKning bo‘shatilgan ishlab chiqarish maydonlaridan amal qilish muddatini cheklamagan holda oqilona foydalanish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori asosida tashkil etilgan.

Jamiyat barcha mavjud mol-mulk, pul mablag‘lari va boshqa moliyaviy resurslar, shuningdek, o‘zgartirish vaqtida "TAPOiCH" DAK zimmasiga yuklangan majburiyatlarning huquqiy vorisi hisoblanadi.

Prezidentning 2015-yil 30-apreldagi PQ-2341-son qarorining 6-bandiga asosan “TMZ” AJ ustav kapitalining hajmi 73 489,3 million so‘m miqdorida belgilangan va aktsiyalarga bo‘lingan bo‘lib “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ – 89,32%, O‘zbekiston Respublikasi Investitsiyalar va tashqi savdo vazirligining xo‘jalik hisobidagi bo‘linmalari – 4,35%, boshqalar – 6,33%.

Korxona hisob kartasi

Tashkilotning tashkiliy-huquqiy shaklini ko'rsatgan holda to'liq nomi	"Toshkent mexanika zavodi" aksiyadorlik jamiyati
KTUT kodi IFUT kodi STIR	01401385 25990 200837470
Yuridik manzil	Toshkent sh., Elbek ko'chasi, 61-uy.
Ro'yxatdan o'tish guvohnomasi raqami	004288
Ro'yxatga olingan sana Davlat ro'yhatidan o'tkazilgan joy	29-may 2015-yil Toshkent sh.,
Pochta manzili	O'zbekiston Respublikasi, Toshkent, 100016, ko'ch. Elbek, 61 yosh
Tashkilot telefon	71-236-11-67, 71-267-18-91
Tashkilot faks	71-289-60-50
E-mail manzili	admin@tmz.uz
Boshliq .F.I.SH.	Isokov Z.Z.
Bosh hisobchi .F.I.SH.	
Sanoat tarmogi	Mashinasozlik
Mulkchilik turi	AKSIYADORLIK
Manzil	Toshkent shahri
Tashkiliy-huquqiy shakl	AKSIYADORLIK JAMIYATI
Faoliyat turi	Boshqa kategoriyalarga kirmagan tayyor metall buyumlar ishlab chiqarish.
Yuqori boshqaruv organi	"O'zbekiston temir yo'llari" AJ
Ustav kapitalining hajmi	73 489 276 (01.10.2022 holatiga ko'ra)
Balans aktivlari bo'yicha mult qiymati	288 590,1 mln.so'm

Jamiyat faoliyatining qisqacha tavsifi:

Aviatsiya uchun ehtiyot va butlovchi qismlar, temir yo‘l tashkilotlari uchun metall konstruksiyalar va metall buyumlarni ishlab chiqarish, sotish, ulardan foydalanish va ta’mirlash, boshqa tayyor metall buyumlar, xalq iste’moli tovarlari ishlab chiqarish, iste’molchilar manfaatlariga javob beradigan boshqa mahsulotlar ishlab chiqarish va xizmatlar ko‘rsatish.

Afillangan shaxslar ro‘yhati

Afillangan shaxslarning to‘liq nomi	Asos	Ustav kapitalda affillangan shaxslar ulushi	Korxonaning ixtisoslashuvi
“Andijon mexanika zavodi” MChJ – “TMZ” AJ sho‘ba korxonasi	Vazirlar mahkamasining 03.07.2007y. №136-son qarori “TMZ” AJning SHKdagi ulushi 100%	Yo‘q	Samolyotlar uchun butlovchi qismlar, butlovchi qismlar, mashinasozlik va ko‘mir sanoati uchun agregatlar, xalq iste’moli mollari ishlab chiqarish
“Farg‘ona mexanika zavodi” mas’uliyati cheklangan jamiyati “TMZ” AJ sho‘ba korxonasi hisoblanadi	Vazirlar Mahkamasining 07.03.2007y. 136-son qarori “TMZ” AJning SHKdagi ulushi 100%	Yo‘q	Aviatsiya mahsulotlari uchun butlovchi qismlar, mashinasozlik sanoati va xalq iste’moli mollari uchun butlovchi qismlar va komplektlarni ishlab chiqarish
“Galvaniki texnology Systems” MChJ - sho‘ba korxona	“TMZ” AJning SHKdagi ulushi 30%	Yo‘q	metall buyumlarning galvanik qoplamasi (sanitariya texnikasi)

Afillangan shaxslarning to'liq nomi	Asos	Ustav kapitalda affillangan shaxslar ulushi	Korxonaning ixtisoslashuvi
MChJ "Торговый дом «Ташкентский механический завод»"	"TMZ" AJning SHKda ulushi 30% 15.11.2018 yildagi Ta'sischilar yig'ini 1-son bayoni	Yo'q	Il-76 samolyotlari uchun aviyatsiya ehtiyoj qismlari
"UTTs" MChJ TMZ AJ sho'ba korxonasi	22.09.2004 yildagi Kuzatuv Kengashining 19-son bayoni	Yo'q	Uchuvchi mutahassislarini o'qitish, malakasini oshirish,yuk ko'taruvchi texnikani ta'mirlash

III. Buyurtmalar portfeli

3.1-jadval

2023-yil uchun "Toshkent mexanika zavodi" AJ bo'yicha buyurtmalar portfeli

№	Ko'rsat-kichlar	Biznes reja bo'yic ha 2023-yil progn ozi	O'sish sur'ati (%)	2023-yil						mln.so'm
				Shartno-ma tuzildi	Reja -ga nisb.%da	Ishlash jarayonida	Hammasi	Sh.j. «O'TY»	Rejaga nisb.%da	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi	165 828,87	45,6	89 534,00	54%	76 294,87	165 828,8	72 617,74	44%	
1	«TMZ» AJ	137 120,00	71,3	88 864,00	65%	48 256,00	137 120,0	48 199,30	35%	
2	«FMZ» MCHJ	12 227,58	105,0	670	5%	11 557,58	12 227,5	10 271,17	84%	
3	«AMZ» MCHJ	15 560,20	103,1	-	-	15 560,20	15 560,2	13 226,18	85%	
4	«RST va UTS» MCHJ	921,09	106,2	-	-	921,09	921,0	921,09	100%	

2023-yil "TMZ" AJ va uning sho'ba korxonalari bilan birgalikda umumiy buyurtmalar portfeli 165 828,87 million so'mni tashkil etdi, shundan 89 534,0 million so'mlik shartnomalar tuzildi, 76 294,87 million so'mlik shartnomalar tuzilish jarayonida. "TMZ" AJ bo'yicha buyurtmalar portfelining hajmi 137 120,0 million so'mni tashkil etib, shundan 88 864,0 million so'mlik shartnomalar tuzilgan, 48 256,0 million so'mlik shartnomalar tuzilmoqda. (3.1-jadval)

2023-yilga mo'ljallangan biznes-reja bo'yicha ishlab chiqarish prognoz ko'rsatkichlarini bajarish uchun "TMZ" AJ korxonalari bo'yicha tuzilgan shartnomalar foizini rejalashtirilgan mahsulot hajmiga nisbatan 110-120 foizga yetkazish zarur.

3.2-jadval

2023-yil uchun "Toshkent mexanika zavodi" AJ bo'yicha tashqi bozor uchun valyutada hisoblanadigan buyurtmalar portfeli

T/ r	Kontrakt sanasi va raqami	Tashkilot nomi, davlat (buyurtmachi)	Kontrakt bo'yicha jami,mln. AQSH doll.	Tovar (xizmat) nomi
1	TMP-145-391- 2022 от 25.01.2022г.	АО «Авиазапчасть» (РФ)	1,00	Il-76 samolyotlari uchun aviyatsiya ehtiyyot qismlari
2	TMP-145-378- 2021 от 12.02.2021г.	ООО "Торговый дом "Ташкентский механический завод", РФ"	0,10	Il-76 samolyotlari uchun aviyatsiya ehtiyyot qismlari
3	TMP-145-402- 2022		0,31	Il-76 samolyotlari uchun aviyatsiya ehtiyyot qismlari
4	TMP-145-390- 2022	"China Taly Aviation Technologies Corp." (Китай)	0,42	Il-76 samolyotlari uchun aviyatsiya ehtiyyot qismlari
5	Kontrakt proyekti	ПАО «ИЛ» РФ	6,17	Il-76 samolyotlari uchun aviyatsiya ehtiyyot qismlari
Jami tuzilgan shartnomalar			8,00	

2023-yil uchun jami buyurtmalar hajmidan 8,0 mln. AQSH dollarlik eksport shartnomalari tuzildi, shu jumladan 6,17 mln. dollarni (77%) Rossiya Federatsiyasi aviasiya kompaniyalari bilan tuzildi. (3.2-jadval).

Bugungi kunda “TMZ” AJ eksport, marketing va sotish xizmati tomonidan ham assortiment va eksport hajmining geografiyasi va diversifikatsiyasini kengaytirish, O‘zbekiston Respublikasi korxonalarining yangi tashqi savdo hamkorlari va mijozlarini yanada izlash bo‘yicha chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

3.3-jadval

2023-yil uchun “Toshkent mexanika zavodi” AJ bo‘yicha ichki bozor uchun tuzilayotgan shartnomalar bo‘yicha buyurtmalar portfeli

mln.so'm				
No	Shartnoma raqami va sanasi	Korxona nomi	Mahsulot nomi	Qiymati
	<i>Ichki bozor uchun jami</i>			76 964, 87
	<i>shujumladan, "O'TY" AJ korxonalari bilan</i>			72 617,74
"TMZ" AJ (bosh zavod)				
1	ishlab chiqish jarayonida	"O‘zbekiston" lokomotiv deposi	yillik shartnoma	1 500,00
2	ishlab chiqish jarayonida	"Tinchlik" lokomotiv deposi	yillik shartnoma	2 000,00
3	ishlab chiqish jarayonida	"Qarshi" lokomotiv deposi	yillik shartnoma	1 500,00
4	ishlab chiqish jarayonida	"Termiz" lokomotiv deposi	yillik shartnoma	1 000,00
5	ishlab chiqish jarayonida	"Qo‘ng‘irot" lokomotiv deposi	yillik shartnoma	1 500,00
6	ishlab chiqish jarayonida	"Buxoro" lokomotiv deposi	yillik shartnoma	2 000,00
7	ishlab chiqish jarayonida	"Toshkent tovar" vagon deposi	yillik shartnoma	2 000,00
8	ishlab chiqish jarayonida	"Buxoro" vagon deposi	yillik shartnoma	3 000,00
9	ishlab chiqish jarayonida	"Termiz" vagon deposi	yillik shartnoma	2 500,00
10	ishlab chiqish jarayonida	"Qarshi" vagon deposi	yillik shartnoma	2 000,00
11	ishlab chiqish jarayonida	"Qo‘ng‘irot" vagon deposi	yillik shartnoma	700,00
12	ishlab chiqish jarayonida	"Qo‘qon" vagon deposi	yillik shartnoma	1 800,00
13	ishlab chiqish jarayonida	Toshkent MTU	yillik shartnoma	2 000,00
14	ishlab chiqish jarayonida	Buxoro MTU	yillik shartnoma	2 600,00
15	ishlab chiqish jarayonida	Qarshi MTU	yillik shartnoma	2 500,00

16	ishlab chiqish jarayonida	Termiz MTU	yillik shartnoma	3 000,00
17	ishlab chiqish jarayonida	Qo‘ng‘irot MTU	yillik shartnoma	2 500,00
18	ishlab chiqish jarayonida	"Andijon mexanika zavodi" ShK	yillik shartnoma	1 500,00
19	ishlab chiqish jarayonida	"Quyuv mexanika zavodi" ShK	yillik shartnoma	2 500,00
20	ishlab chiqish jarayonida	1-ko‘prik qurilish otryadi	yillik shartnoma	1 300,00
21	ishlab chiqish jarayonida	13-ko‘prik qurilish otryadi	yillik shartnoma	1 300,00
22	ishlab chiqish jarayonida	«O‘zvagonta’mir» AJ	yillik shartnoma	1 000,00
23	ishlab chiqish jarayonida	«O‘ztemiryo‘lmashta’mir» UK	yillik shartnoma	2 200,00
24	ishlab chiqish jarayonida	«O‘ztemiryo‘lqurilishmontaj» UK	yillik shartnoma	2 100,00
25	ishlab chiqish jarayonida	«Eyvalekmaxsistemirbeton» AJ	yillik shartnoma	1 000,00
26	ishlab chiqish jarayonida	Boshqa temir yo‘l korxonalari	yillik shartnoma	1 199,30
27	ishlab chiqish jarayonida	Boshqa korxonalar (THII)	yillik shartnoma	56,70
Jami:				48 256,00
shujumladan, "O‘TY" AJ bilan shartnoma				48 199,30

"AMZ" MCHJ

1	ishlab chiqilmoqda	"GM O‘zbekiston" AJ		341,00
2	ishlab chiqilmoqda	"O‘z Tong Ko" QK		814,60
3	ishlab chiqilmoqda	"O‘zbekko‘mir" AJ		440,00
4	ishlab chiqilmoqda	"TMZ" AJ		1 486,18
5	ishlab chiqilmoqda	"NKMK" AJ Navoiy sh		610,00
6	ishlab chiqilmoqda	"O‘zbekiston temir yo‘llari" AJ		7 800,00
7	ishlab chiqilmoqda	"ANDIJONNEFT" AJ		355,44
8	ishlab chiqilmoqda	"O‘zbekiston temir yo‘llari Vagon deposi" AJ		3 500,00
9	ishlab chiqilmoqda	"Transgaztexnikbutlash" UK		212,98
Jami:				15 560,20

shu jumladan, "O‘TY" AJ bilan shartnoma

«FMZ» MCHJ

1	ishlab chiqilmoqda	O‘TY kapital qurilish direksiyasi	UAK-5 konteyneri	695,17
2	ishlab chiqilmoqda	"O‘TY" AJ lokomotiv deposi	issiq suv qozonlari KVOT-25	4 000,00
3	ishlab chiqilmoqda	"O‘TY" kapital qurilish direksiyasi	teplovoz uchun ehtiyyot qismlar	3 000,00

4	ishlab chiqilmoqda	"O'TY" AJ yo'l xo'jaligi boshqarmasi	teplovoz uchun ehtiyyot qismlar	1 800,00
5	ishlab chiqilmoqda	406-maxsus mexanizatsiyalashgan yo'l stansiyasi (CIMC)	teplovoz uchun ehtiyyot qismlar	776,00
6	ishlab chiqilmoqda	Parvoz	konteynerlar	1 150,00
7	ishlab chiqilmoqda		teplovoz uchun ehtiyyot qismlar	806,41
Jami:				12 227,58
shu jumladan, "O'TY" AJ bilan shartnoma				10 271,17
«MTT va O'MM» MCHJ				
1	ishlab chiqilmoqda	"O'TY" AJ korxonalari	xizmatlar	921,09
Jami:				921,09
shu jumladan, "O'TY" AJ bilan shartnoma				921,09

“TMZ” AJ sho ‘ba korxonalari bilan 2023-yilga tuzilgan va amaldagi shartnomalar bo‘yicha mahsulotlarining ichki bozorga buyurtmalar portfeli, jumladan 72 617,7 mln.so‘mlik mahsulot “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ korxonalariga to‘g‘ri keladi (3.3-jadval), bu esa ichki bozordagi barcha shartnomalarning 44 foizini tashkil etadi. Eksport shartnomalari chegarali bo‘lganligi sababli shartnomalarning umumiyligi miqdori yangi qo‘srimcha kelishuvlarga asosan amalga oshiriladi.

**IV. 2023-yil choraklar bo'yicha amaldagi narxlarda mahsulotlarni
ishlab chiqarish prognozi.**

4.1-jadval

**2023-yilda "Toshkent mexanika zavodi" AJ bo'yicha
tovar mahsulotini ishlab chiqarish prognozi**

Mahsulot nomi	2021-yil hisobot	2022-yil kutilishi	2023-yil (prognoz)	Shu jumladan choraklar bo'yicha			
				1-ch-k	2-ch-k	3-ch-k	4-ch-k
<i>ShK bilan</i> <i>"TMZ" AJ bo'yicha jami</i>	218 798,1	219 644,2	165 828,8	31 730,3	34 601,2	49 748,7	49 748,7
1. Tovar mahsuloti (Toshkent) rejasি	80 192,3	128 495,8	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0
1. Tovar mahsuloti (Toshkent)	192 179,8	192 180,1	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0
1.1 Eksport (mln dollar)	132 641,1	93 500,0	88 864,0	17 772,8	17 772,8	26 659,2	26 659,2
	12,5	8,5	8,0	1,6	1,6	2,4	2,4
Sh.j. samolyot mahsulotlari							
<i>Il-76 samolyotlari uchun ehtiyoq qismlari</i>	132 641,1	93 500,0	88 864,0	17 772,8	17 772,8	26 659,2	26 659,2
1.2 Ichki bozor	59 538,7	98 680,1	48 256,0	9 651,2	9 651,2	14 476,8	14 476,8
Shu juml.							
<i>O'TY" AJ uchun tijorat buyurtmalari</i>	59 488,7	98 626,1	48 199,3	9 639,9	9 639,9	14 459,8	14 459,8
<i>Xalq Iste'mol Mollari</i>	50	54	56,7	11,3	11,3	17,0	17,0
2. Tovar mahsuloti (Sho'ba korxonalar)	26 618,3	27 464,1	28 708,9	4 306,3	7 177,2	8 612,7	8 612,7
<i>21 "TMZ" AJ shirk korxonalar</i>	10 518,3	11 065,7	12 227,6	1 834,1	3 056,9	3 668,3	3 668,3
<i>21.1 "FMZ" MCHJ</i>	10 518,3	11 065,7	12 227,6	1 834,1	3 056,9	3 668,3	3 668,3

2.2 "TMZ" AJ kichik korxonalari	16 100,0	16 398,4	16 481,3	2 472,2	4 120,3	4 944,39	4 944,39
2.2.1 "AMZ" MCHJ	14 300,0	15 482,8	15 560,2	2 334,0	3 890,1	4 668,1	4 668,1
2.2.3 "MTT va O'MM" MCHJ	1 800,0	915,6	921,1	138,16	230,3	276,3	276,3

2023-yilda “TMZ” Ajda sho ‘ba korxonalari bilan birga 165 828,8 million so‘mlik mahsulot ishlab chiqarish reja qilindi. “TMZ” AJ da 137 120,0 million so‘mlik mahsulot ishlab chiqarish rejalarshirilgan, bu 2022-yil yakuni bo‘yicha kutilayotgan natijaning 71,3 foizini tashkil etadi (4.1-jadval). Shundan aviatsiya mahsulotlari ishlab chiqarish va xizmatlar ishlab chiqarish 88 864 million so‘m yoki umumiy hajmning 64,8 foizini, xalq iste’moli tovarlari 56,7 million so‘mni va boshqa tovar mahsulotlari ishlab chiqarish 48 256 million so‘m yoki umumiy hajmning 35,2 foizini tashkil etishi prognoz qilinmoqda.

2023-yilda “TMZ” AJ korxonalari tomonidan ishlab chiqarishning rejalarshirilgan hajmlari quyidagicha (4.1-jadval):

Bosh zavod (Toshkent sh.) – 137 120 million so‘m yoki umumiy ishlab chiqarish hajmining 82,7 foizini tashkil qiladi (o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati 71,3%),

Andijon mexanika zavodi – 15 560 million so‘m yoki jami mahsulot hajmining 9,4 foizini tashkil qiladi (o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati 100,5 foiz).

Farg‘ona mexanika zavodi – 12 228 million so‘m yoki jami mahsulot hajmining 7,4 foizini tashkil qiladi (o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati 110,5 foiz).

“MTT va O’MM” MCHJ – 921 million so‘m yoki solishtirma bahoda ishlab chiqarilgan umumiy mahsulot hajmining 0,5 foizi tashkil qiladi (o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati 100,6%).

Mahsulotga bo‘lgan talabni oshirish va ishlab chiqarish hajmini oshirish maqsadida korxonada marketing keng sohasida ishlar olib borilmoqda, iste’molchilarni doimiy izlash faoliyati amalga oshirilmoqda.

Amaldagi narxlarda sotilgan mahsulotlarning umumiy hajmida eksport mahsulotining ulushi 53,6 foiz darajasida prognoz qilinmoqda. 2023-yilga

mo‘ljallangan eksportning umumiy prognoz hajmi 8,0 million AQSH dollarini tashkil etadi, asosiy zavod bo‘yicha butun eksport hajmi havo kemalari uchun ehtiyoq qismlar yetkazib berish va xizmatlar ko‘rsatish hisobiga amalga oshiriladi.

V. Yangi kasanachilar ish o‘rinlarini yaratish.

“Toshkent mexanika zavodi” aksiyadorlik jamiyatining asosiy maqsadlari bilan bir qatorda ishlab chiqarish quvvatlaridan samarali foydalanish, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik yangilashga qaratilgan investitsiya faoliyatini faollashtirish, zamonaviy texnologiya va uskunalarni jalg etish, shu asosda yuqori sifatli mahsulotlar ishlab chiqarishni ta’minalash, raqobatbardosh mahsulotlar, qo‘sishimcha ish o‘rinlarini yaratish ham muhim o‘rin tutadi.

Shu munosabat bilan korxonada yangi ish o‘rnlari yaratish, shuningdek, 2023-yil uchun kasanachilikni tashkil etish choralar ko‘rilmoxda. 2023-yil uchun prognoz - 6 ta kasanachi. Bugungi kunga qadar 5 nafar fuqaro bilan mehnat shartnomasini tuzish ishlari olib borilmoqda (ishga qabul qilish haqida), shulardan to‘rt kishi shartnomalarni imzolash bosqichida.

Korxona tomonidan mehnat sharoitlarini yaratish va jihozlar bilan ta’minalash uchun tikuv mashinalari xarid qilindi.

Quyidagi mahsulotlarni tikish rejalashtirilgan:

- paxta qo‘lqoplari;
- fartuklar;
- tarpaulin qo‘lqoplari;
- xalatlar;
- yozgi kombinezonlar va boshqalar.

**VI. 2023-yil uchun “TMZ” AJ da
mahalliylashtirish loyihalari prognozi**

6.1-jadval

**2023-yilda "Toshkent mexanika zavodi" AJ bo'yicha
mahalliylashtirish dasturi uchun reja**

T/R	Mahsulot nomi	O'Ichov birligi	2023-yil rejasi		
			Miqdori	Qiymati (mln.so'm)	Mahalliy- lashtirish darajasi, %
1.	Yangi elektrovozlar uchun elektr tokini uzatuvchi moslamaning ustki qismi (Рукав токоприёмника)	dona	60	1 159,88	55
2.	Elektr tokini uzatuvchi moslamaning polozi	dona	150	306,48	40
3.	Rels osti prokladkalari (Подрельевые прокладки)	dona	100 000	3 551,86	40
Jami:				5 018,22	

“Toshkent mehanika zavodi” AJ ning maxalliylashtirish dasturi bo'yicha 2023 yilga oylar kesimida rejası

6.2-jadval

Tir	Maxalliyatlıdırıly organ maxsuslot nomi	2023 yil rejası			Yanvar			Yanvar-Fevral			Yanvar-Mart			Yanvar-Aprıel			Yanvar-May			Yanvar-İyul			Yanvar-August			Yanvar-Şenilyabr			Yanvar-Noyabr		
		Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori %	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)	Miq-dori	Qıymatı (mhn.sö/m)			
1.	Yangı elektrorvozlar uchun elektr tokini uzatuvchi mostamnamıng ustki qismini	dona	60	1 159,88	55,0	5	96,66	11	212,64	18	347,96	23	444,62	28	541,28	33	637,93	38	734,59	43	831,25	48	927,90	52	1005,23	56	1082,55	60	1159,88		
2.	Elektr tokini uzatuvchi mostamnamıng polizi	dona	150	306,48	40,0	15	30,65	30	61,30	45	91,94	58	118,51	71	145,07	83	169,59	95	194,10	107	218,62	120	245,18	132	269,70	144	294,22	150	306,48		
3.	Rels osti prokladıkalari	dona	100 000	3551,86	40	8000	284,15	18000	639,33	30000	1065,56	37000	1314,19	45000	1598,34	55000	1953,52	63000	2237,67	73000	2592,86	80000	2841,49	87000	3090,12	94000	3338,75	100 000	3 551,86		

VII. “Toshkent mexanika zavodi” AJ 2023-yil uchun byudjet rejasি

7-jadvalda keltirilgan “TMZ” AJ bo‘yicha byudjet rejasи 2023-yil uchun rejalashtirilgan daromadlar, xarajatlar, hamda moliyaviy oqimlarni aks ettiradi. Dararomadlar rejasи 149 898 million so‘mni, xarajatlar rejasи 144 907 million so‘mni tashkil qiladi, korxona sof foydasi 16 454,4 million so‘m reja qilindi. Tushumlar milliy valyutada 154 041 million so‘m, xorijiy valyutada 8,0 million AQSH dollari, mablag‘larning sarflanishi, milliy valyutada 150 879 million so‘m, xorijiy valyutada 7,84 million AQSH dollari.

Samolyot mahsulotlari eksporti hisobiga 8,0 million AQSh dollari miqdoridagi valyuta tushumi 100 foizni tashkil etishi prognoz qilinmoqda.

Milliy valyutada kutilayotgan 154 041 million.so‘m mablag‘ tushumi quyidagilar hisobiga shakllandi: tijorat buyurtmalarini sotish (“O‘TY”AJ) – 48 199 million.so‘m (33,2%); xalq iste’mol tovarlari – 56,7 million so‘m; mulkni sotish – 9 365 million.so‘m (6,5%); xorijiy valyutani erkin sotishdan tushumlar – 83 600 (53%) million.so‘m.

7,84 mln.AQSH dollari miqdorida xorijiy valyuta xarajatlari prognoz qilinmoqda: shartnomalarni bajarish bilan bog‘liq xarajatlar - 0,24 mln.AQSH dollari (5,4%); valyutani erkin sotish – 7,6 mln AQSH dollari (94,6%).

Milliy valyutadagi chiqim 150 879,2 million.so‘mi quyidagilardan iborat: shartnomalarni bajarish bilan bog‘liq xarajatlar – 50 021 million.so‘m (40,1%); ish haqi va majburiy to‘lovlar bo‘yicha xarajatlar – 94 157 million.so‘m (56%), shu jumladan soliqlar va ajratmalar 25 555 million.mlrd.so‘m; yoqilg‘i-energetika resurslari (YEH) uchun to‘lovlar – 4 294 million.so‘m (2,4%); umumishlab chiqarish xarajatlari – 1 607 million.so‘m (1,5%).

Mablag‘lar tushumlari va chiqimlari yakuniy balansi mablag‘lar taqchilligi yo‘qligini ko‘rsatadi.

2023 yil uchun “Toshkent mehanika zavodi” AJ byudjet rejasি

№и/н	Nomlanishi	2023 yil				Shu jumladan chorak bo'yicha			
		mln. doll	mln.so'm	mln.doll	mln.so'm	1 chorak	2 chorak	3 chorak	4 chorak
1	Daromadlar		149 898,0		29 979,6		29 979,6	44 969,4	44 969,4
1.1	Sotishdan tushgan tushum		137 120,0		27 424,0		27 424,0	41 136,0	41 136,0
1.1.1	Samolyot mahsulotlari		88 864,0		17 772,8		17 772,8	26 659,2	26 659,2
1.1.2	Su jumladan. “O’TY” AJ tijorat bayurmalari		48 199,3		9 639,9		9 639,9	14 459,8	14 459,8
1.1.3	XIM		56,7		11,3		11,3	17,0	17,0
1.1.4	Asosiy faoliyatdan tushgan boshqa daromadlar		10 878,0		2 175,6		2 175,6	3 263,4	3 263,4
1.1.5	Moliyaviy faoliyatdan tushgan daromadlar		1 900,0		380,0		380,0	570,0	570,0
2	Xarajatlar		134 024,8		26 805,0		26 805,0	40 207,4	40 207,4
2.1.1	Mahsulot ishlab chiqarish tannarxi		89 403,9		17 880,8		17 880,8	26 821,1	26 821,1
2.1.2	Davr xarajatlari		41 136,0		8 227,2		8 227,2	12 340,8	12 340,8
2.1.3	Foyda solig'i		3 484,9		697,0		697,0	1 045,5	1 045,5
3	Sof foyda		16 454,4		3 290,9		3 290,9	4 936,3	4 936,3
4	Pul oqimi tushumi		8,00	154 041,0	1,6	30 808,2	1,6	30 808,2	2,4
1.1	Eksport		8,00	-	1,6		1,6	2,4	2,4

1.1.2	Samolyot mahsulotlari	8,00	-	1,6		1,6		2,4		2,4
1.2	O'zbekiston respublikasi	-	48 256,0		9 651,2		9 651,2		14 476,8	14 476,8
1.2.1	<i>Su jumladan. "O'TY" AJ ijorat buyurtmalari</i>	-	48 199,3		9 639,9		9 639,9		14 459,8	14 459,8
1.2.2	XIM	-	56,7	11,3		11,3		17,0		17,0
1.3	Mulkni sotish	-	9 365,0		1 873,0		1 873,0		2 809,5	2 809,5
1.3.1	Uskunalar, TMB sotish	-	9 365,0		1 873,0		1 873,0		2 809,5	2 809,5
1.3	Extiyoriy valyuta sotishdan kelgan tushum	-	83 600,0		16 720,0		16 720,0		25 080,0	25 080,0
1.4	Debetorlik qarzlarini undirish	-	12 820,0		2 564,0		2 564,0		3 846,0	3 846,0
5	Pul oqimi chiqimi	7,84	150 879,2	1,568	30 175,8	1,6	30 175,83	2,352	45 263,8	2,4
2.1	Kontraktlarni bajarish bilan bog'liq xarajatlар	0,24	50 021,0	0,05	10 004,2	0,05	10 004,20	0,07	15 006,3	0,07
2.1.1	Materiallar	46 039,0	-	9 207,8		9 207,80		-	13 811,7	-
2.1.2	Instrumentlar	183,0	-	36,6		36,60		-	54,9	-
2.1.3	Uskunalar	3 732,0	-	746,4		746,40		-	1 119,6	-
2.1.4	Bojhona to'lovlari (tamожен.очистка)	-	-	-		-		-	-	-
2.1.5	Royalti va "IL" OAJ uchun muallif-konstrukturlik xizmati (0,5%+3,5%)	0,24	-	0,05		0,05		-	0,072	-
2.1.6	Bojhonada Eksportni rasmiy lashirish	67,0				13,4			-	-
2.2	Extiyoriy valyuta sotish	7,6	-	1,52		1,52		2,28	-	2,28
2.3	Investision loyixalarni amalga oshirish uchun vositalar	-		-		-		-	-	-

2.4	Oylik ish xaqqi va majburiy to'lovlar	-	94 157,1		18 831,4		18 831,4		28 247,1		28 247,1
2.4.1	Oylik ish xaqqi	-	68 504,4	13 700,9	13 700,9				20 551,3		20 551,3
2.4.2	Soliq va ajratmalar	-	25 555,4	5 111,1	5 111,1				7 666,6		7 666,6
2.4.2.1	UIS (ECH)	-	10 275,7	2 055,1	2 055,1				3 082,7		3 082,7
2.4.2.2	Byudjetga soliq va ajratmalar	-	12 581,5	2 516,3	2 516,3				3 774,5		3 774,5
	<i>Mulk solig'i</i>		<i>3 010,8</i>	<i>602,2</i>	<i>602,2</i>				<i>903,2</i>		<i>903,2</i>
	<i>Suvga to'lana digan soliq</i>		<i>45,6</i>	<i>9,1</i>	<i>9,1</i>				<i>13,7</i>		<i>13,7</i>
	<i>Yer solig'i</i>		<i>1 941,1</i>	<i>388,2</i>	<i>388,2</i>				<i>582,3</i>		<i>582,3</i>
2.4.2.3	Byudjetga bo'lmagan soliq va ajratmalar	-	887,6	177,5	177,5				266,3		266,3
<i>Sh.j.</i>	<i>15 modda (inval.pens.)</i>		<i>339,4</i>	<i>67,9</i>	<i>67,9</i>				<i>101,8</i>		<i>101,8</i>
	<i>12 modda (prof.kasal)</i>		<i>548,2</i>	<i>109,6</i>	<i>109,6</i>				<i>164,5</i>		<i>164,5</i>
2.4.2.4	Jaroxat puli		1 810,7	362,1	362,1				543,2		543,2
2.4.3	Aylanma vositalarni to'ldirish maqsadida olingan "Hamkorbank" kreditilarni to'lash		97,2	19,4	19,4				29,2		29,2
2.5	IER to'lovlar		4 293,6		858,7		858,7		1 288,1		1 288,1
	(elect.energiya, suv, gaz ta'minoti, aloqa)*	-									
2.5.1	Electroenergiya	-	3 661,2	732,2	732,2				1 098,4		1 098,4
2.5.2	Tabiiy gaz	-	331,2	66,2	66,2				99,4		99,4
2.5.3	Suv ta'minoti va kanalizatsiya	-	205,2	41,0	41,0				61,6		61,6

2.5.4	Aloqa	-	96,0		19,2		28,8		28,8
2.6	Umumishlab chuqarish xarajatlari	-	1 607,2	321,4			482,2		482,2
2.6.1	Yong‘inga qarshi xarajatlar	-	896,4		179,3		268,9		268,9
2.6.2	BП-293 ni qabul qilish xarajatlar	-	710,8		142,2		213,2		213,2
2.7	Boshqa operatsion xarajatlar	-	800,3	160,1			240,1		240,1
2.7.1	Fuqarolar mas’uiyati, sog‘lijni saqlash va sug‘urtalash bo‘yicha tadbirlarga xarajatlar	-	16,0		3,2		3,2		4,8
2.7.1	Hodimlarga vaqtinchalik mexnatga layoqatsizlik uchun to‘lov posobiya to‘lash xarajatlari	-	784,3		156,9		156,9		235,3
6	Pul kirimmi va chiqimi balansi	0,16	3 161,8	0,03	632,4	0,03	632,4	0,05	948,5
									948,5

VIII. 2023-yil moliyaviy samaradorlik prognozi va asosiy moliyaviy-iqtisodiy ko'rsatkichlar

O'zbekistonda ishlab chiqarish va iste'molning o'sishi ortib bormoqda, mos ravishda respublikaning barcha tarmoqlarida ishlab chiqarilayotgan, shu jumladan mashinasozlik sanoati mahsulotlariga ham talab va hajm ko'paymoqda.

Samolyotlar qurilishi tugallanishi munosabati bilan korxonada mashinasozlik mahsulotlari ishlab chiqarishni qayta profillash bosqichi amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, samolyot mahsulotlari ulushi amalda 2021-yilda 67 foizni, 2022-yilda 49 foizni tashkil etishi kutilayotgan bo'lsa, 2023-yilda 65-foizni tashkil etishi prognoz qilinmoqda.

Korxonada samolyotlar uchun ehtiyoj qismlardan tashqari, asosan, temir yo'l, avtomobilsozlik, yoqilg'i-energetika tarmoqlari, shuningdek, davlat idoralarining buyurtmalari va tijorat buyurtmalari bo'yicha mahsulotlar ishlab chiqariladi va sotiladi.

2023-yil boshida "O'zbekiston temir yo'llari" aksiyadorlik jamiyatining ko'plab bo'linmalari bilan shartnomalar tuzish jarayoni amalga oshirilmoqda va 48 200 mln. so'mlik mahsulot ishlab chiqarish rejalashtirilgan.

Yuqorida ta'kidlab o'tilganidek, "TMZ" AJ faoliyatini qayta profillashda katta kamchilik shundaki, zarur hajmdagi ishlab chiqarish hali barqaror emas (samolyotlar uchun ehtiyoj qismlar va xizmatlardan tashqari), u to'g'ridan-to'g'ri buyurtmalarga qaratilgan, chunki buyurtmalar doimiy emas va hajmi, keyin ishlab chiqarish ham davriy bo'ladi. Talabni oshirish va ishlab chiqarish hajmini oshirish uchun marketing sohasida yanada jadal ishlarni olib borish zarur.

2023-yilda mahsulot sotishdan joriy narxlarda 137 120 mln.so'm miqdorida prognoz qilingan (8.1-jadval), jumladan eksport 8,0 mln.AQSH dollari.

89 403,9 mln.so'm miqdorida mahsulotlar ishlab chiqarish tannarxi prognoz qilinadi, joriy narxlarda ishlab chiqarilgan mahsulotning 75 foizini tashkil etadi. 2023-yilda foyda 16 454,4 mln.so'm natija bilan chiqish kutilmoqda, korxona rentabelligi 12% foiz prognoz qilingan.

**2023-yilda “Toshkent mexanika zavodi” AJ (Toshkent) bo‘yicha
moliyaviy natija prognozi**

mln.so‘m

	Mahsulot nomi	2021-yil amalda	2022-yil kutilishi	2023-yil (prognoz)	Shu jumladan chorak bo‘yicha			
					1-ch-k	2-ch-k	3-ch-k	4-ch-k
	Sotishdan tushgan tushum, reja	80 192,3	128 495,8	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0
1.	Sotishdan tushgan tushum	197 790,2	192 180,1	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0
1.1	Tovar mahsuloti (QQS 15% bilan)	207 611,5	206 982,1	144 358,5	28 871,7	28 871,7	43 307,6	43 307,6
	Sh.j. eksportdan	132 315,2	93 500,0	88 864,0	17 772,8	17 772,8	26 659,2	26 659,2
	Eksport ulushi	67%	49%	65%	65%	65%	65%	65%
1.1.2	Mahsulot tannarxi	88 459,7	122 564,2	89 403,9	17 880,8	17 880,8	26 821,1	26 821,1
2.	Umumiyl tushgan foyda (zarar)	109 330,5	69 615,9	47 716,1	9 543,2	9 543,2	14 314,8	14 314,8
	Rentabellik	124%	54%	33%	33%	33%	33%	33%
3.	Boshqa daromadlar	11 327,8	9 365,0	10 878,0	2 175,6	2 175,6	3 263,4	3 263,4
4.	Davr xarajatlari	60 432,0	71 106,6	41 136,0	8 227,2	8 227,2	12 340,8	12 340,8
	sh.j.:							
4.1	Sotish xarajatlari (б.с. 9410)	831,3	1 777,7	1 028,4	205,7	205,7	308,5	308,5
4.2	Boshqaruva xarajatlari (б.с. 9420)	17 502,1	27 020,5	15 631,7	3 126,3	3 126,3	4 689,5	4 689,5
4.3	Boshqa operatsion xarajatlar (б.с. 9430)	42 098,6	42 308,4	24 475,9	4 895,2	4 895,2	7 342,8	7 342,8
5.	Asosiy faoliyatdan foyda (zarar)	60 226,3	7 874,3	17 458,1	3 491,6	3 491,6	5 237,4	5 237,4
	Moliyaviy faoliyatdan daromad (xarajat)	-1 894,5	1 650,0	1 900,0	380,0	380,0	570,0	570,0
6.	Umumxo‘jalik faoliyatidan tushgan foyda (zarar)	58 331,8	9 524,3	19 358,1	3 871,6	3 871,6	5 807,4	5 807,4
7.	Soliq to‘lashdan oldingi foyda (zarar)	58 331,8	9 524,3	19 358,1	3 871,6	1 184,4	5 807,4	5 807,4
8.	Foydadan olinadigan soliq	3 614,5	1 428,6	3 484,9	697,0	697,0	697,0	697,0
9.	Sof foyda	41 412,9	8 095,7	16 454,4	3 290,9	3 290,9	4 936,3	4 936,3

* Mahsulot ishlab chiqarish va sotish hajmi o‘zgarishi munosabati bilan mos ravishda davr xarajatlari va boshqa xarajatlar ham o‘zgaradi.

“TMZ” AJ ning moliyaviy rejası - moliyaviy faoliyatni, pul oqimini, taxminiy foyda olinishini, daromadlar va xarajatlar balansini aks ettiradi. 2023-yilgi byudjetning daromad qismi mahsulot va mulkni sotishdan tushgan tushumlar, debitorlik qarzlarini qaytarish va boshqa manbalar hisobidan shakllantiriladi.

Byudjetning xarajat qismi moddiy-texnik resurslarini sotib olish xarajatlari, ish haqi, davr xarajatlari, majburiy to‘lovlarni to‘lash (soliqlar, energiya resurslari) hisobidan prognoz qilinadi.

Mahsulot va mulkni sotishdan olingan tushum joriy xarajatlarni qoplaydi va 4000 milliard so‘m miqdorida ijobiy moliyaviy natijaga erishiladi.

Uyushma xodimlarini ijtimoiy himoya qilish, ish haqi miqdorini oshirish, ularni o‘z vaqtida to‘lash, jamoa shartnomasiga muvofiq imtiyoz va kafolatlar berish masalalarini hal etishga jiddiy e’tibor qaratish lozim.

Milliy valyutadagi xarajatlar qismining 153 500 mln.so‘mi quyidagilardan iborat: shartnomalarni bajarish bilan bog‘liq xarajatlar – 5 000 mln.so‘m (39,6%); ish haqi va majburiy to‘lovlar bo‘yicha xarajatlar – 96 800 mln.so‘m (56,5%) shu jumladan soliqlar va ajratmalar 25 900 mln.so‘m; yoqilg‘i-energetika resurslari (YEH) uchun to‘lovlar – 4 300 mln.so‘m (2,4%); umum ishlab chiqarish xarajatlari 1 600 mln.so‘m (1,5%).

8.2-jadvalda “Toshkent mexanika zavodi” AJ bo‘limmalari bo‘yicha 2023-yilda 2022-yilga nisbatan qiyosiy narxlarda mahsulot ishlab chiqarish prognozining umumiyligi ko‘rsatkichlari keltirilgan. Prognoz qilingan mahsulotlarning umumiyligi hajmdagi ulushi:

“TMZ” AJ	– 82,7%.
“Andijon mexanika zavodi” MCHJ	– 9,4%.
“Farg‘ona mexanika zavodi” MCHJ	– 7,4%.
“MTT va O‘MM” MCHJ	– 0,6%.

**2023-yilda “Toshkent mexanika zavodi” AJ tuzilmaviy
tashkilotlarida ishlab chiqarish hajmi**

mln.so‘m

Korxona nomi	O‘lch. birligi	2023-yil (prognoz)	O‘sish sur’ati, %	2022-yil choraklar kesimida			
				I	II	III	IV
Jami:	mln.so‘m	165 828,9	75,5%	31 730,3	34 601,2	49 748,7	49 748,7
"Toshkent mexanika zavodi" AJ	mln.so‘m	137 120,0	71,3%	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0
"Andijon mexanika zavodi" MCHJ	mln.so‘m	15 560,20	100,5%	2 334,0	3 890,1	4 668,1	4 668,1
"Farg‘ona mexanika zavodi" MCHJ	mln.so‘m	12 227,58	110,5%	1 834,1	3 056,9	3 668,3	3 668,3
"MTT va O‘MM" MChJ	mln.so‘m	921,09	100,6%	138,2	230,3	276,3	276,3

Yuqorida keltirilgan barcha ko‘rsatkichlarni umumlashtirgan holda, 8.4-jadvalda 2022-yil va 2023-yillarga nisbatan “Toshkent mexanika zavodi” AJ biznes-rejasining asosiy parametrlarini aks ettiradi. Mahsulot sotishdan olingan tushum va boshqa daromadlar joriy xarajatlarni qoplash va 19 358,1 million so‘mlik ijobiy moliyaviy natijaga erishish imkonini beradi.

**2023-yilda “Toshkent mexanika zavodi” AJ (Toshkent) bo‘yicha
moliyaviy prognoz**

Ko‘rsatkich nomlanishi	mln.so‘m
Sotishdan tushgan tushum	137 120,0
Mahsulot ishlab chiqarish tannarxi	89 403,9
Umumiyl tushgan foyda	47 716,1
Davr xarajatlari jami, sh.j.:	41 136,0
Sotish xarajatlari	1 028,40
Boshqaruv xarajatlari	15 631,7
Boshqa operatsion xarajatlar	24 475,9
Asosiy faoliyatdan tushgan boshqa daromadlar	10 878,0
Asosiy faoliyadan tushgan foyda	17 458,1
Moliyaviy faoliyatdat tushadigan daromadlar / xarajatlar	1 900,0
Moliyaviy natija	19 358,1
Soliq to‘lash bazasiga kiritiladigan xarajatlar	581,2
Soliq to‘lash bazasi	19 939,3
Foyda solig‘i	3 484,9
Sof foyda	16 454,4

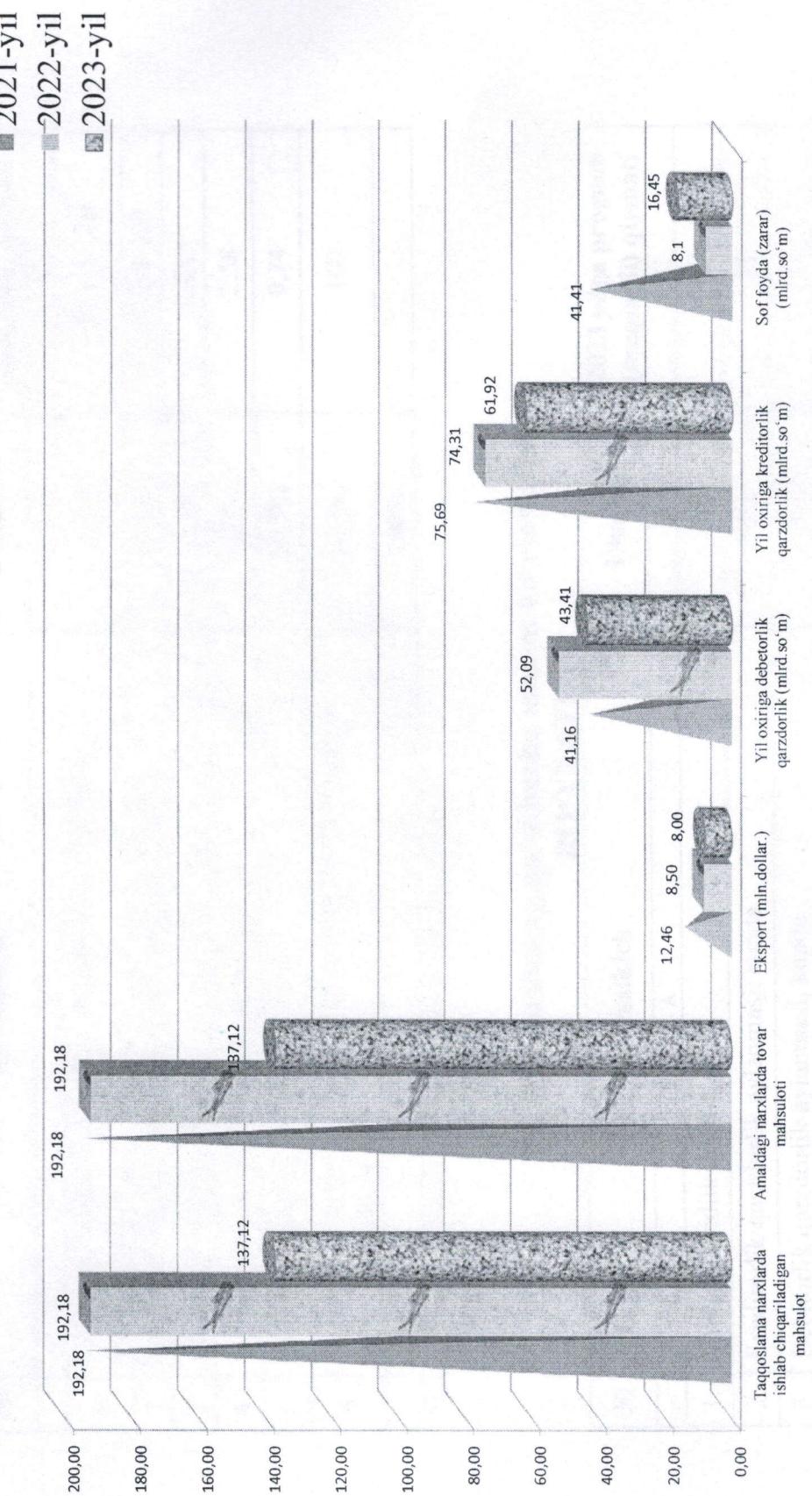
**“Toshkent mexanika zavodi” AJ 2023-yil biznes reja
asosiy parametrlari**

Ko'rsatkich		O'lclov birligi	2021-yil	2022-yil	mln.so'm 2023-yil
			amalda	kutilayotgan	prognoz
Amaldagi narxlarda tovar mahsuloti		mln.so'm	192 179,8	192 180,1	137 120,0
Taqqoslama narxlarda ishlab chiqariladigan mahsulot	Hisobot yilidagi narxlarda	mln.so'm	192 179,8	192 180,1	137 120,0
	O'tgan yilga nisbatan taqqoslama narxlarda o'sish sur'ati	%	156,4%	100,1%	71,3%
XIMni ishlab chiqarish hajmi QQSSiz	Hisobot yilidagi narxlarda	mln.so'm	50	54	56,7
	O'tgan yilga nisbatan taqqoslama narxlarda o'sish sur'ati	%	16,7%	108,0%	105,0%
Eksport	ming.doll.	12 456	8 500	8 000	
Yil oxiriga debitorlik qarzdorlik	mln.so'm	41 163,0	52 090,30	43 408,58	
Yil oxiriga kreditorlik qarzdorlik	mln.so'm	75 693,4	74 307,30	61 922,75	
Mahsulot sotishdan tushgan tushum	mln.so'm	197 790,2	192 180,1	137 120,0	
Sotilgan mahsulot ishlab chiqarish tannarxi	mln.so'm	88 459,7	122 564,2	89 403,9	
Yalpi foyda	mln.so'm	109 330,5	69 615,9	47 716,1	
Foyda solig'ini to'lagunga qadar moliyaviy natija	mln.so'm	58 331,8	9 524,3	19 358,1	
Sof foyda (zarar)	mln.so'm	41 412,9	8 095,7	16 454,4	

“Toshkent mexanika zavodi” AJ
2023-yil choraklar kesimida biznes reja asosiy parametrlari

Ko‘rsatkich		O‘lchov birligi	2023-yil proqnoz	1-ch-k	2-ch-k	3-ch-k	Shu jumladan chorak bo‘yicha	mln.so‘m
Amaldagi narxlarda tovar mahsuloti	mln.so‘m	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0		
Taqqoslama narxlarda ishlab chiqariladigan mahsulot	Hisobot yillidagi narxlarda O‘tgan yilga nisbatan taqqoslama narxlarda o‘sish sur’ati	mln.so‘m %	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0	
XIMni ishlab chiqarish hajmi QQSSiz	Hisobot yillidagi narxlarda O‘tgan yilga nisbatan taqqoslama narxlarda o‘sish sur’ati	mln.so‘m %	56,7	11,3	11,3	17,0	17,1	
Eksport	mln.doll.	8 000	1 600,0	1 600,0	2 400,0	2 400,0	2 400,0	105,0%
Yil oxiriga debitorlik qarzdorlik	mln.so‘m	43 408,6	-	-	-	-	-	105,0%
Yil oxiriga kreditorlik qarzdorlik	mln.so‘m	61 922,8	-	-	-	-	-	105,0%
Mahsulot sotishdan tushgan tushum	mln.so‘m	137 120,0	27 424,0	27 424,0	41 136,0	41 136,0	41 136,0	
Sotilgan mahsulot ishlab chiqarish tannarxi	mln.so‘m	89 403,9	17 880,8	17 880,8	26 821,1	26 821,1	26 821,1	
Yalpi foyda	mln.so‘m	47 716,1	9 543,2	9 543,2	14 314,8	14 314,8	14 314,8	
Foyda solig‘ini to‘lagunga qadar moliyaviy natija	mln.so‘m	19 358,1	3 871,6	3 871,6	5 807,4	5 807,4	5 807,4	
Sof foyda (zarar)	mln.so‘m	16 454,4	3 290,9	3 290,9	4 936,3	4 936,3	4 936,3	

**"Toshkent mehanika zavodi" AJ biznes-rejasi asosiy parametrlarining bajarilishi
2021-2022 yillar (amalda, kutilayitgan) va 2023 yil (prognoz)**

Samaradorlikning asosiy muxim ko'rsatkichlari
RO'YXATI

№	Ko'rsatkich	Ulushi *			2023 yilga prognoz (maqsadli) qiymati
		A	B	C	
1.	Sotishdan tushgan sof tushum prognozining bajarilishi (ming.so'mda)	16,7%			137 120 000
2.	Sof soyda prognozining bajarilishi (ming.so'mda)	16,5%			16 454 400
3.	Aktivlar rentabilitigi (%)	16,7%			0,015
4.	Qoplash (to'lov qobiliyati) koefitsiyenti	16,7%			2,58
5.	Moliyaviy mustaqillik koefitsiyenti	16,7%			0,74
6.	Eksport parametrining bajarikish ko'rsatkichi (belgilangan rejaga nisbatan % da)	16,7%			100
Jami		100%			

*Vakolatlilik bosqaruv organi bilan kelishilgan holda o'zgarishi mumkin

Samaradorlikning qo'shimcha muxim ko'rsatkicklari
RO'YXATI

№	Ko'rsatkich	Ulushi *			2023 yilga prognoz (maqsadli) qiymati
		A	B	C	
1.	Mutlaq likvidlik koefitsiyenti		10%		0,2
2.	Kreditorlik qarzdorlik aylanmasi, kunda		15%		32
3.	Debitorlik qarzdorlik aylanmasi, kunda		15%		32
4.	Asosiy vositalar eskirishi koefitsiyenti		5%		0,5
5.	Mehnat unumdorligi (ming.so'mda)		55%		115 616
Jami		100%			